

Božična priloga

k št. 52. Slovenskega Gospodarja.

Nebeški glas.

Poslušaj, o poslušaj glás,
Ki v sveto, tiho noč zveni,
Z nebá prihaja na zemljó
In osrečuje vse stvari:

„Mir bodi tebi, širni svet,
Mir tebi, ves pozemski rod,
Mir tebi, sleherni srce,
Ki krvaviš na zemlji tod!“

Poslušaj, o srce, ta glas,
In ne zakrknj se nikar!
Ta klic naj ti prodrè do dna,
Kjer ti divjá strastij vihar.

Naj te nocoj objame mir,
Naj nikdar ne zbeži iz te,
Naj stare ljuto moč željá,
In potlej — blagor ti, srcé!

Kristina.

Božično drevesce.

Češki spisal Vaclav Kosmak.

I.

Kako prijetno je sedeti na sveti večer v domačem krogu za mizo! Svetilnica sveti jasneje, peč greje prijetneje, dà, soba si ni niti sama sebi več podobna, tako je krasna! Prt na mizi je bel ko sneg, jedila diše, kozarci žvenkečejo, radost žari iz očíj vseh, smehljajo se lica, in kadar so se vsi nasitili, zatrobi zunaj v mrzlej, zvezdnatej noči pastir, poka z bičem, in oče pa začne otrokom pripovedovati o betlehemskih pastirjih, o prikazni angelov in o tem premilem, ljubeznivem Jezuščku.

Tako je bilo tudi pri gospodu učitelju Slaviču v trgu Z

Sedeli so v tihi ljubezni za pogrnjeno mizo, in gospodu učitelju, ki je pestoval na kolenih najmlajšo triletno Anico, so tekale besede iz ust kakor med. Detece se je igralo z njegovo črno brado in gledalo s sivimi očmi na mater, blaženo se smehljajoč.

Ostali trije otroci, Jožef, Vladimir in pa dvanajstletna Ludmila so se pritiskali k mami in babici, katera je sedela na prvem mestu v novi čepici.

Med pripovedovanjem očetovim vstala je mati in odšla kakor po oprasku v sosednjo sobo.

Ko je odbila ura sedem, pozvonil je zvonček, vrata v drugo sobo so se odprla in otroci so zavriskali. Veliko bliščeče božično drevesce jim je migljalo s stoterimi

darovi. Drvili so se k njemu. Oče z babico pa za njimi. Občudovali so te pozlačene orehe, krasna jabolka in različne igrače. Toda noben otrok si ni upal dotakniti se drevesca, stali so okolu njega s svetim spoštovanjem. Gledali so doli na zemljo, kjer je stal na zelenem mahu hlev iz papirja in v njem Jezušček v jaslích in sv. Jožef in Devica Marija.

„Vidite“, rekel je oče, „to vam je poslal Jezušček, to je vse vaše — babica naj vam razdeli. Ali najprej se zahvalite Jezuščku in zapojte mu!“

Vsedel se je h klavirju, zaigral božično predigro, potem pa je zapel radostno razvnet, kakor da je še otrok, s svojimi otroci. Mati in dekla, ki ste stali med durmi, ste peli z njimi:

Zveličar preljubi
je prišel nocoj,
raduj se, o človek,
in slavo mu poj!

Babici so tekale solze in sam gospod učitelj pogledavši ob koncu pesmi na jaslíca pod drevescem se je vgriznil v spodnjo ustnico in je nehal basirati.

Ko so odpeli, razdelila je babica otrokom darove. Po kratkem času je rekel starejši deček Vladimir:

„Oče, nekdo nas gleda skozi okno.“
„Marjanka“, zapovedal je gospod učitelj dekli, „poglej, kdo je — ali ne podi ga proč.“
Dekla je odhitela in vrnivši se, je rekla:
„Ferdov Tonček stoji zunaj.“

„Ubogo dete“, vzdihnila je babica, „matere nima in oče se gotovo potepa kje po žganjarijah!“

„Pripelji ga sem, da se z nami raduje!“ namignil je gospod učitelj dekli. „Danes niso hoteli vzeti pod streho Betlehemčani uboge Marije Device — ne smemo biti kakor oni!“

Dekla je pripeljala nekako desetletnega, na pol prezeblega dečka.

„Kaj pa delaš zunaj pod oknom?“ vprašal ga je gospod učitelj, „zakaj nisi doma?“

„Doma ni zakurjeno, a oče, Bog ve, kedaj pride!“ tožil je deček.

„Pa si že jedel?“ vprašala je gospa učiteljeva.

„Oče mi je dal dva krajcarja“, šepetal je deček in jok mu je dušil glas, „pa sem si kupil žemljico.“

„Uboga sirota! ne jokaj, dam ti takoj jesti.“

In posadili so ga za mizo, znesli mu skupaj vsega, kar so sami imeli in ko se je deček najedel, napolnili so mu žep s sadjem in ga poslali domov. Ko je babica legala k počitku, odmolila je za Tončkovega očeta „očenaš“, da bi mu dal Bog boljše ljubezen do lastnih otrok.

II.

V istem mestecu je tovarna za — ali ne smem se izdati za kaj — da ne bi imel sramote! — naj bo, za kar hoče, tovarna je tam! In gospod tovarnar je silno bogat mož! — V njegovem stanovanju je bila istega dne obilna gostija. Gostov je bilo polno in šampanjec je kar od mize tekel. Otroci so jedli z guvernanto v svojej sobi.

Ko je odbilo sedem ura, pozvonila je milostiva gospa s srebrnim zvončkom. Sluga je odšel, otroci so prišli, mati jih je predstavila gostom, ti so se jim priklonili in na zopetno zvonjenje s srebrnim zvončkom so se odprle duri in veliko, velikansko božično drevo je zažarelo v stoterih pisanih svečicah.

„Ah, to je krasno!“ ploskali so otroci z ročicami.

„Res čarokrasno!“ pohvalili so gospodje gostje. „Častitamo, milostiva.“

Milostiva se jim je priklonila za pohvalo, vstala in šumela v svileni obleki k drevesu.

Uljudni gospod ritmojster dragoncev, kateri je bil tudi pri večerji in sedel na desni milostive gospe, prijel jo je pod pazduho in jo peljal po izlikanem podu kakor po ledu.

Otroci so hoteli sladkarije trgati z drevesa, toda odgojiteljica jim je po francosko prepovedovala.

Za drevesom je stala velika miza in na njej različnih darov. Milostiva je stopila k mizi in je začela deliti; najprej otrokom, potem pa gospodom gostom: „cigarspice“, mošnjičke, zlate gumbé, zlate iglice itd.

Gost za gostom je vzel svoj dar in poljubovali so milostivej mehko roko kakor na svečnico duhovniku pri oltarju, ko deli voščene sveče.

Konečno so bili vsi obdarjeni — tudi služabništvo. Gospod tovarnar je veselo tlesnil z rokami in rekel: „Danes se morajo vsi veseliti; zato sem dal še jedno drevo pripraviti — Franc prinesi ga!“

Sluga je odšel in prinesel jelčico, na katerej je viselo suhih klobas in krač kakor češarkov. Postavil jo je na tla poleg prvega drevesa.

„Za koga je to?“ vprašali so začudeno gostje.

„Kmalu boste videli gospodje. — France, naj jih Jožef izpusti!“

France je odhitel. Za trenutek razlegalo se je po hodniku cvilenje in renčanje. Gospod tovarnar je zažvižgal.

Duri so se odprle in trop psov je prišel noter.

„To vam je prinesel Jezušček“, rekel je porgljivo bogataš in pokazal psom klobase.

Padli so po drevesu kakor stekli, ga prevrnili in nastalo je ruvanje in lajanje — da je bilo groza. Cela družba se je smejala — da so se za trebuhe držali.

„To je duhovita misel!“ hvalili so ga.

Tako so slavili sveti večer pri gospodu tovarnarju.

Slavno občinstvo! tedaj vprašam: Kdo je slavil rojstvo Kristusovo primerneje — ta siromašni gospod učitelj, ali bogati tovarnar? Komu je primerneje privoščiti veselje: psom ali revnemu otroku?

Mogoče, da je milostiva darovala kak goldinar za božično drevesce revnim otrokom, vendar pa je to storila zato, da bi se svetilo njeno ime v časopisih. Da, v časopisih se je svetilo — nikdar pa ne tam gori nad zvezdami!